

### Peuterspeelzaal

Camille v/d Boer is al een aantal jaar SMW-er van de groepen 1 t/m 8 en is vanaf aug. 2018 ook verantwoordelijk voor de peuters.

Camille heeft zichzelf, middels een brief en een stukje in de Trede voorgesteld aan ouders. Tevens is zij iedere donderdag aanwezig van 08.30u-09.00u op de peuterspeelzaal. Zij is een vraagbaak voor ouders en de PM-ers.

In schooljaar 2019-2020 wordt er een themaachtend aangeboden voor de ouders omtrent de ontwikkeling van peuters en het spelend leren. Camille zal deze themaachtend verzorgen.

### Groep 1/2

Door de logopedische screening en de motorische screening in een andere vorm te gieten, is er extra tijd gegenereerd voor de leerkrachten; dit komt direct ten goede aan de klas. De leerkrachten zijn dermate deskundig betreffende spraak-, taal- en motorische ontwikkeling, zodat zij tijdig en professioneel kunnen signaleren én handelen als het gaat om een verwijzing voor therapie.

NB: in het schooljaar 2019-2020 nemen we de dyslexiescreening onder de loep.

### Kinderfysiotherapie/ cesartherapie

We hebben het afgelopen jaar wederom gebruikt gemaakt van de diensten van Cure+ (voorheen Lage Land). Iedere dinsdag zijn de therapeuten ( Daan Kouwenhoven en Ranjeeta Debi-Tewari) + stagiaires aanwezig om de kinderen te behandelen betreffende grove en/of fijne motoriek.

De leerkrachten observeren de kinderen tijdens de sportieve activiteiten en tweemaal per jaar (in dec en mrt/apr) vindt de kleuterscreening plaats op school. Deze screening wordt uitgevoerd onder leiding van juf Marije van Eijk. Zij is leerkracht van groep 7 en tevens afgestudeerd bewegingsagoog. Indien verder onderzoek wordt geadviseerd, krijgen de leerlingen motorische therapie aangeboden van Cure+.

Het verschil ten opzichte van de afgelopen jaren is, dat de leerkrachten steeds deskundiger worden in het signaleren van stagnatie of andere opvallendheden in de motorische ontwikkelingen. Dit hebben we bewerkstelligd middels een presentatie/training (tijdens de bouwvergadering) verzorgd door een kinderfysiotherapeut. De leerkrachten wachten niet tot de screening (MRT-er) plaatsvindt, maar vragen nu ook tussentijds om een verwijzing, zodat behandeling sneller kan worden opgestart.

### Spelend leren

De peuterleidsters en de twee nieuwe collega's van de onderbouw hebben drie keer co-teaching gekregen van Annemarie ('Onderwijszaken') gericht op spelend leren. Het doel van de didactisch coach dit schooljaar was om bij iedereen in de groep komen. Door intensieve coaching bij één nieuwe leerkracht is dit niet gelukt. Volgend schooljaar zal zij wel meer in de groepen komen, naast het coachen van één nieuwe leerkracht. De nadruk komt te liggen op de opbouw van de thema's.

Dit schooljaar hebben de leerkrachten van groep 3 zich nog meer verdiept in spelend leren, zodat de aanpak in deze groep meer aansluit bij de werkwijze van groep 1/2.

### **Thema-groepsplan**

Het werken met het blauwe groepsbord hebben we met de onderbouw besproken. We hebben al veel stappen gezet betreffende spelend leren, waardoor het blauwe bord kon komen te vervallen. We maken de gestelde doelen zichtbaar in de hoeken. Daarnaast hebben we de koppeling gemaakt tussen de gestelde SLO-doelen en het thema-groepsplan. De doelen uit het groepsplan van OVM werden hierdoor niet meer relevant en komen te vervallen. We werken alleen nog met thema-groepsplannen.

#### **Ontwikkelingsvoorsprong**

Hieronder stapsgewijs onze aanpak bij een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong. Invoering anamneselijst voor startende kleuters → notitie in Parnassys omtrent bijzonderheden.

Annoek en Yentl hebben een vragenlijst gemaakt (individuele notitie) wat betreft een m.o.v./ HB. Hiermee brengen we zo goed mogelijk de ontwikkeling van het kind in kaart. N.a.v. de vragenlijst wordt er eventueel een weekrooster ingezet. Yentl en Annoek hebben de opzet gemaakt. De LK kunnen dit weekrooster aanpassen aan de behoeften van het kind. Yentl en Annoek voorzien de leerkrachten van tips en ideeën betreffende de aanpak in kleine kringen en hoeken voor LL of een groepjes LL met een m.o.v.

Yentl en Annoek hebben materiaal besteld voor de groepen 1/2 om de activiteiten, kringen en individuele aanpak "rijker" te maken.

### **Mindgroep**

In de klas volgen de leerkrachten de vorderingen van leerlingen en bespreken de extra behoeftes met de intern begeleider. Leerlingen met kenmerken van een een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong, krijgen in de groep een verrijkings- en verdiepingsaanbod. Hebben deze leerlingen daarnaast nog ondersteuning nodig bij het aangaan van uitdagingen en/ of het aanleren van executieve vaardigheden, dan kunnen ze in de MINDgroep geplaatst worden, onder leiding van een gespecialiseerde MINDgroepleerkracht. Deze leerlingen ontvangen iedere week een half uur extra hulp in de MINDgroep in groepjes van 4-5. Deze gespecialiseerde leerkracht kijkt naar de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling en werkt daarnaast vooral aan de executieve functies en een groei mindset. Leerlingen die voldoende groei laten zien, kunnen in de loop van het schooljaar ook weer plaats maken voor andere leerlingen met hulpvragen.

De MIND-lessen waren met name gericht op omgaan met frustratie: wat doe je als het nu niet lukt? Om deze frustratiegrens te kunnen bereiken is geprobeerd op zoek te gaan naar het uitdagingsniveau van het kind. Op het moment dat het niet lukte is geprobeerd op zoek te gaan naar het gevoel wat hierbij hoorde, maar ook naar mogelijke oplossingen.

De bijeenkomsten waren altijd naar aanleiding van een spel. Waarbij kinderen spelenderwijs uitgedaagd werden. Ook kwaliteiten zoals samenwerken, logisch nadenken en ruimtelijk inzicht werden in deze bijeenkomsten herhaaldelijk naar voren gebracht. Volgend jaar zal de MIND voortgezet worden.

### **Kindermishandeling en huiselijk geweld**

Tijdens de bouwvergadering is het onderwerp kindermishandeling en huishoudelijk geweld aan bod gekomen. Een jaarlijks terugkerend punt op de bouwvergaderingen. De

leerkrachten hebben een korte presentatie gezien met daarin verwerkt de (aangepaste → afwegingskader) meldcode.

Vervolgens zijn we op een actieve manier aan de slag gegaan met het interpreteren van signalen. Er werd een casus (verhaal) verteld, waarbij de leerkrachten signalen noteerden. De signalen werden met elkaar besproken, om zo met elkaar uit te zoeken of er sprake is van HG en/ of KM. Dit heeft bij de leerkrachten een stuk bewustzijn gecreëerd.

Uit onderzoek (van Ovora®) is gebleken dat stap 1 en 3 van de Meldcode als lastigst worden ervaren, dus het signaleren en het bespreekbaar maken van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daartoe is besloten Ovora® in de arm te nemen. Ovora® biedt trainingen en workshops aan die specifiek gericht zijn op het signaleren en bespreekbaar maken van dit onderwerp. Een groep van 10 leerkrachten heeft dit jaar gebruik gemaakt van dit aanbod en wegens zeer positieve reacties (praktisch inzetbaar, verhelderend, etc.) is besloten de training in het schooljaar 2019-2020 opnieuw aan te bieden.

Tevens hebben nieuwe leerkrachten het afgelopen schooljaar de mogelijkheid gekregen om een online training te volgen (Augeo) met betrekking tot HG en KW.

### Studiedag Hanneke Poot

De onderbouw heeft een studiedag gehad, verzorgd door Hanneke Poot (kinderfysiotherapeut psychomotorisch remedial teacher en docente). Doel van deze studiedag was om meer zicht te krijgen op de ontwikkeling van het jonge kind en daarnaast wilden we nog meer deskundig worden m.b.t. het nemen van beslissingen rondom overgang 2 > 3. De volgende onderwerpen zijn daarbij aan bod gekomen:

- Sensorische integratie + Sensomotorische ontwikkeling
- Samen spelen
- Samen delen
- Kiezen
- Motorische ontwikkeling
- Inrichting lokaal
- Overgang groep 3
- Stoppen (begrenzing)
- Rijping hersenen
- Onderwijsinhoud
- Pengreep
- Ontwikkeling handen
- Buiklig, rollen en kruipen
- Hoofd
- Tast
- Intelligentie
- Rijping

### Aantal kleutergroepen

Door het stabiel blijven van het aantal inschrijvingen zullen er komend schooljaar acht kleutergroepen geformeerd worden in plaats van tien. De ouders van de kleuters die een plekje krijgen in een nieuwe kleutergroep zijn reeds persoonlijk op de hoogte gesteld. Invoeren Cito toetsen

In schooljaar '18-'19 hebben we in de volgende groepen Cito 3.0 ingevoerd: DMT groep 4, SP groep 6, BI groep 7 en RW groep 8

### Centrale Eindtoets groep 8

De Centrale Eindtoets 2019 is gemaakt door 59 leerlingen uit groep 8 en één leerling uit groep 7.

De schoolscore is 538.5 (Landelijk gemiddelde: 535.7)

Er zijn bij 8 leerlingen herziene adviezen gegeven.

Kindgericht onderwijs

De afgelopen jaren hebben we in de groepen gedifferentieerd gewerkt in drie niveaugroepen. De groene groep is de basisgroep; deze groep krijgt instructie en kan daarna zelfstandig verwerken. De leerlingen in deze groep halen voldoende op de methode- en niet-methodegebonden toetsen. De blauwe groep krijgt de stof compact aangeboden en gaat daarna aan de slag met verrijkings- en verdiepingsmateriaal. Deze leerlingen scoren over het algemeen goed op de methode- en niet-methodegebonden toetsen. De gele groep krijgt naast de instructie nog verlengde instructie en/ of herhaling van oude doelen. Deze leerlingen scoren over het algemeen matig tot onvoldoende op de methode- en niet-methodegebonden toetsen. De voormalige groepsplannen zijn hierop ingericht.

Er is een verschuiving ontstaan door nieuwe zienswijzen in de praktijk van het kindgericht lesgeven in de groepen. Onder andere door schaduwtoetsen, verwerking op de chromebooks, invullen door de leerlingen van rekenmeters en het maken van startopgaves is de verwerking van de hoofdvakken steeds meer kindgericht. Hierdoor zijn onze groepsplannen niet meer passend. Per dag en per leerdoel kan de behoefte van een leerling om al dan niet verlengde instructie/ de compactroute te volgen, wisselen. In schooljaar 2018-2019 zijn we een pilot gestart met groepsplanloos werken. Dit gaan we verder uitbreiden. In de onderbouw wordt gebruik gemaakt van themaplannen. Hierin worden alle groep 2 leerlingen opgenomen, de doelen per ontwikkelingsgebied uitgeschreven en beschrijft de leerkracht de aanpak. Iedere zeven à acht weken wordt het themaplan geëvalueerd en aangepast voor de volgende periode.

### OPP, maatwerkbuget SBO en SO

Mocht een leerling niet met het aanbod van de groep mee kunnen komen, dan is onze intentie om hem in ieder geval tot en met groep 5 met de leerstof van de groep mee te laten doen. Lukt het een leerling niet om aansluiting te houden met de stof, kunnen we vanaf groep 6 starten met een eigen leerlijn voor één hoofdvak (in de praktijk blijkt dit meestal rekenen te zijn). Dit betekent dat de leerling een individuele verwerkingsroute volgt met individuele instructie, aangepast op zijn niveau. Hiervoor is het noodzakelijk dat een leerling ook een goede zelfstandige werkhouding heeft. De leerling krijgt tevens toetsen op niveau. Doordat een leerling met een eigen leerlijn, niet het niveau van eind groep 8 zal halen voor dat vak, stellen we een OPP op. Hierin leggen we de aanpak vast en het geschatte uitstroomniveau. Ieder half jaar wordt dit geëvalueerd.

Leerlingen met een SBO profiel kunnen in aanmerking komen voor een maatwerkbudget van PPO. Dit kan in principe vanaf groep 3. Afgewogen wordt of het kind optimaal tot zijn recht komt op de Fatimaschool en of het aanbod wat deze leerling nodig heeft, geboden kan worden in de groep waar de leerling zit. Met individuele ondersteuning vanuit het maatwerkbudget kan de leerling op meerdere vakgebieden eigen leerlijnen volgen. Ook voor

deze leerlingen wordt een OPP opgesteld. Evaluatie vindt ieder half jaar plaats met ouders, leerkracht, begeleiders vanuit het maatwerkbudget en de SCP van PPO. Dit schooljaar is er voor 8 leerlingen een SBO maatwerkbudget aangevraagd.

Binnen de formatie is gekeken of er een leerkracht de leerlingen met eigen leerlijnen kon begeleiden. Dit kon het gehele schooljaar gecontinueerd worden.

### Plusaanbod

Bij de inschrijving van de kleuters vullen ouders een vragenlijst in waaruit kenmerken van een ontwikkelingsvoorsprong naar voren kunnen komen. In de klas volgen de leerkrachten de vorderingen van leerlingen en bespreken de extra behoeftes met de intern begeleider. Leerlingen met kenmerken van een (hoog)begaafd profiel krijgen in de groep een verrijkings- en verdiepingsaanbod. Hebben deze leerlingen daarnaast nog ondersteuning nodig bij het aangaan van uitdagingen en/of het aanleren van executieve vaardigheden, dan kunnen ze in de MINDgroep geplaatst worden. Er zijn twee gespecialiseerde MINDgroep leerkrachten. Deze leerlingen worden iedere week voor anderhalf uur uit de groep gehaald. Deze leerkracht werkt in blokken. Leerlingen die voldoende groei laten zien, kunnen in de loop van het schooljaar ook weer plaats maken voor andere leerlingen met hulpvragen.

#### Leerjaarbespreking

We zijn gewend twee keer per jaar groepsbesprekingen te houden. De lb'er ging met de leerkracht in gesprek over de groep. In de 2e helft van dit schooljaar zijn we gestart met leerjaarbesprekingen. De lb'er is in gesprek gegaan met alle leerkrachten van hetzelfde leerjaar. De groep en het leerjaar worden dan besproken. Het voordeel hiervan is dat de leerkrachten elkaar kunnen helpen en adviseren. Er wordt gekeken wat opvalt per leerjaar en hier kunnen acties uit volgen. Ook is het mooi om te zien hoe de leerkrachten van en met elkaar leren. Ook zijn ze meer op de hoogte van elkaars handelen. Juist de sterke kanten van elkaar worden benadrukt.

### Doelen op groepsplan niet in vhs maar in niveau

Dit schooljaar hebben we, na overleg met directie en ib, besloten om de doelen per vak op te stellen in niveau (I t/m V) en niet meer in vhs (mits de verwachting een I is). We blijven met elkaar in ontwikkeling om de lessen steeds beter te laten worden en de individuele kinderen hierin beter te kunnen begeleiden om op niveau les te geven. Bij deze ontwikkeling verwachten wij ook dat we een I als niveau kunnen aanhouden. Mocht dit niet zo zijn dan analyseren waardoor dat komt en wat de te ondernemen stappen worden. We zijn meer individueel gericht dan groepsgericht.

#### Scholing IB'ers

Eline heeft dit schooljaar de cursus 'oplossingsgericht coachen' gevolgd.

Annoek heeft dit schooljaar de cursus coaching voor leidinggevend en oriëntatie op leiderschap.

Kathelijne heeft haar diploma vakbekwaam schoolleider behaald.

### DVS en Zien!

In alle groepen zijn we gestart met de Vreedzame School. De Vreedzame School is een compleet programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de

gemeenschap, en staan open voor de verschillen tussen mensen. Tijdens het tweejarige invoeringstraject staat in de teamtrainingen het bijbehorende leerkrachtgedrag centraal. We nemen 2 x per jaar de Zien! vragenlijsten af. Hieruit volgt een groepsplan. Omdat we, door het volgen van de Vreedzame School, meer pro-actief aan de slag gaan en omdat de onderdelen die uit Zien! komen ook geregeld worden behandeld in de Vreedzame School, hebben we besloten om geen groepsplan Zien! meer te maken. Mocht uit de vragenlijsten van Zien! toch nog opvallendheden komen bij individuele leerlingen, dan wordt indien nodig, wel een plan voor gemaakt (de leerlingen worden geclusterd indien mogelijk).

## Rekenen

In het schooljaar 2018-2019 zijn er bij het rekenen schaduwtoetsen, n.a.v. een pilot aan het begin van het schooljaar, ingevoerd in de groep 3 t/m 8. Deze toets wordt voorafgaand aan het blok afgenomen om zo te bekijken welke stof er wel of niet voldoende (minimaal 80% goed) wordt beheerst door de leerling. Wanneer er voldoende beheersing is van een toetsdoel mag de leerling deze oefenstof overslaan in het werk en gaat dan aan het werk met remediërende of verrijkende opdrachten. Wanneer het toetsdoel nog onvoldoende wordt beheerst krijgt de leerling (verlengde) instructie van de leerkracht, om zo het toetsdoel in te oefenen. Verder zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Les 5 en 10 maakt iedereen helemaal.
- Les 13 kun je flexibel, voor de toets, inzetten. Bijvoorbeeld wanneer je merkt dat er nog inoefening nodig is bij leerlingen.
- Les 11 gebruik je flexibel in de klas.
- De rekenmeters of andere materialen, om zichtbaar te maken voor de leerling welk doel er wel of niet behaald is, kunnen flexibel ingezet worden. We geven deze niet mee in het rapport.

Door de invoer van de schaduwtoetsen geven de leerkrachten aan een beter inzicht te hebben in de groep en beter gepersonaliseerd les te kunnen geven. Ook zijn er nog onderwerpen die we in de toekomst kunnen overwegen zoals het meer inzetten van digitale middelen en automatiseren middels een programma. Dit is dit jaar uitgeprobeerd met het programma 'Rekentuin'. Dit programma wordt in het nieuwe schooljaar aangeschaft voor alle groepen op school. Naast de invoering van de schaduwtoetsen in de klas, is er sinds dit jaar veel gebruik gemaakt van een RT'er op school. Linda Laukens van Steen voor Steen Rekenbegeleiding heeft meerdere leerlingen van de middenbouw onder haar hoede. Zij wordt bekostigd via het SBO-maatwerkbudget en werkt individueel met een leerling, een uur per week. Door deze inzet kunnen we een stevige basis bieden aan leerlingen en rekenhiaten verkleinen. Aan het eind van het schooljaar zijn we bezig geweest met de invoering van de nieuwe versie van Pluspunt. Aangezien de groep 6 en 7 over moeten op de nieuwe versie in verband met het platform waar de digitale versie op draait. De groepen 5 gaan ook in het nieuwe schooljaar werken met de nieuwe versie.

Zien! benchmarkgegevens

	<b>Gemiddelde score</b>	<b>Standaarddeviatie</b> (gemiddelde afwijking van het gemiddelde)
<b>Welbevinden</b>	3.40	0.71

<b>Pestbeleving</b>	3.73	0.54
<b>Veiligheidsbeleving</b>	3.52	0.66

De **antwoordopties** binnen deze vragenlijsten van ZIEN! zijn voor de schalen Welbevinden en Veiligheidsbeleving en de daarbij behorende score:

1. Dat is (bijna) nooit zo
2. Dat is soms zo
3. Dat is vaak zo
4. Dat is (bijna) altijd zo

De **antwoordopties** binnen deze vragenlijsten van ZIEN! zijn voor de schaal Pestbeleving en de daarbij behorende score:

1. Dat is (bijna) altijd zo
2. Dat is vaak zo
3. Dat is soms zo
4. Dat is (bijna) nooit zo

#### **Schaal 'Pestbeleving' (aantasting veiligheid)**

	Percentage respondenten dat gekozen heeft 'dat is (bijna) altijd zo'	Percentage respondenten dat gekozen heeft 'dat is vaak zo'
Andere kinderen doen mij pijn	0%	3%
Andere kinderen schelden mij uit	0%	2%
Andere kinderen sluiten mij buiten	0%	3%
Andere kinderen lachen mij uit.	0%	2%

#### **Groepsplanloos werken**

In het 2e helft van het schooljaar is een pilot gestart met groepsplanloos rekenen. Eén pilot in de middenbouw en één pilot in de bovenbouw.

De groepsplannen sluiten niet meer goed aan bij onze huidige kindgerichte manier van werken. We delen bv. de leerlingen niet meer altijd in niveaus in. Er wordt steeds meer gekeken wat een leerling die les nodig heeft om weer vooruit te komen (bv. extra instructie). Dit kan per les en per doel verschillen. Het is niet altijd wenselijk om dit van te voren in een plan vast te leggen. We willen meer het kind volgen i.p.v. het plan. Omdat de pilot goed is

bevallen en de leerkrachten aangeven dat de leerlingen nu beter te volgen zijn hebben we besloten om in het nieuwe schooljaar te starten met groepsplanloos werken met rekenen.

### **Studievaardigheden**

We hebben besloten om volgend schooljaar geen Cito Studievaardigheden voor de hele groep meer af te nemen. We gaan met alle Cito toetsen over op Cito 3.0. Van Studievaardigheden wordt geen nieuwe versie uitgebracht. Het onderdeel 'opzoeken en samenvatten' is opgenomen in de 3.0 versie van Begrijpend Lezen en het onderdeel 'meten' is opgenomen in de 3.0 versie van Rekenen en Wiskunde. Als we n.a.v. de Cito resultaten (mn. Rekenen en Wiskunde en Begrijpend lezen) toch meer informatie zouden willen dan wordt deze toets nog wel extra afgenomen.